

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.13.143

**Inventaris van het archief van de
Commissie Dienstplicht (Commissie
Meijer), 1990-1992**

Versie: 27-03-2022

H.E.M. Mettes

Nationaal Archief, Den Haag 2007

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Inhoud.....	8
Selectie en vernietiging.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
Algemeen.....	11
Ingekomen en uitgaande stukken.....	12
Documentatie.....	15

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Ministerie van Defensie: Commissie Dienstplicht (Commissie Meijer)

Archiefbloknummer:

D48

Omvang:

84 inventarisnummer(s); 2,20 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Commissie dienstplicht (Commissie Meijer), , 1991-1992

Samenvatting van de inhoud van het archief:

De commissie dienstplicht werd ingesteld door minister van Defensie in september 1991. Ze had tot taak advies uit te brengen over de toekomst van de dienstplicht en de duur van de eerste oefening. Het eindrapport van de commissie verscheen in 1992.

Het bevat onder andere stukken betreffende de instelling, taak en samenstelling van de commissie, stukken van vergaderingen met bijlagen, onderzoek naar de dienstplicht in andere landen, studies naar gevolgen van afschaffing dienstplicht, stukken inzake de wijzigende internationale veiligheidssituatie en de taakstelling van de krijgsmachtdelen en overige ingekomen en uitgaande stukken. Verder bevat het ook nog documentatie betreffende dienstplicht.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Ministerie van Defensie: Commissie Dienstplicht (Commissie Meijer), nummer toegang 2.13.143, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Defensie / Cie. Dienstplicht, 2.13.143, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

De commissie dienstplicht werd ingesteld door minister van Defensie in september 1991 ¹. Tot voorzitter werd benoemd W. Meijer, commissaris der Koningin in Drenthe. Leden waren G.L.J. Huyser, generaal der Infanterie b.d., mr. M.J.E.M. Jager, mevrouw G.W. van Montfrans-Hartman, prof. dr. ir. J.J.C. Voorhoeve, prof. dr. P.B. Lehning. Secretaris was mr. L.V. Mazel.

De commissie had tot taak advies uit te brengen over de toekomst van de dienstplicht en de duur van de eerste oefening. De commissie richtte zich in de eerste plaats op het onderzoek naar de vraag of het wenselijk dan wel noodzakelijk is de dienstplicht te handhaven dan wel af te schaffen. Het eindrapport van de commissie verscheen in 1992.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Het archief is na de opheffing van de commissie ingeleverd bij het Semi-Statistisch Archief (SSA) van de Centrale Organisatie en na de opheffing van het SSA in 1994 overgedragen aan het Centraal Archiefdepot van het Ministerie van Defensie.

Het archief heeft in 1993 een eerste bewerking gehad bij het SSA van de Centrale Organisatie en is ontsloten met een eenvoudige plaatsingslijst.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Overbrenging van een overheidsarchief

1 19-9-1991, Ministerie van Defensie, beschikking nr. DJZ / Wetgeving en Publiekrecht, D 90/291/19080.

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

Er is hier sprake van een commissiearchief. Om tot een weloverwogen besluit te komen zijn verschillende personen en instellingen gevraagd om hun standpunt bekend te maken inzage het vraagstuk of de dienstplicht gehandhaafd of afgeschaft diende te worden. Verder zijn een groot aantal stukken, documentatie en boeken betreffende de dienstplicht verzameld.

SELECTIE EN Vernietiging

Conform de vastgestelde selectielijst militaire operatiën voor wat betreft de zorgdrager minister van Defensie zijn er bij de bewerking van dit archief in 2006 behoudens enige dubbelingen geen archiefbescheiden uit dit archief vernietigd.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

ALGEMEEN

1	Stukken betreffende de instelling, taak en samenstelling van de commissie.
1991	1 omslag
2	Informatiepakket voor de leden van de commissie.
1991	1 omslag
3-15	Agenda van vergaderingen, met bijlagen,
1991-1992	13 omslagen
3	1991 okt	
4	1991 nov	
5	1992 dec	
6	1992 jan	
7	1992 febr	
8	1992 mrt	
9	1992 apr	
10	1992 mei	
11	1992 juni	
12	1992 juli	
13	1992 sept. 2	
14	1992 sept. 10	
15	1992 sept. 15	
16	Stukken betreffende voortgangsrapportages,
1992	1 omslag
17	Naar een dienstplicht nieuwe stijl, advies van de commissie
dienstplicht,
1992	1 deel
18	Achtergrondbundel - Behorende bij rapport 'Naar dienstplicht
nieuwe stijl' van de commissie dienstplicht,
1992	1 deel
19	Stukken betreffende de aanbieding van het eindrapport aan de
minister van Defensie,
1992	1 deel
20	Stukken betreffende de opheffing van de commissie,
1992	1 omslag

INGEKOMEN EN UITGAANDE STUKKEN

- 21** Stukken betreffende consequenties die een eventuele afschaffing of wijziging in de structuur van de dienstplicht zou hebben voor het militair ruimtebeslag,
1991 1 omslag
- 22** Stukken betreffende het voorbereiden en (laten) uitvoeren van een pilotstudy naar de factoren die van invloed zijn op het aangaan van een dienstverband met Defensie en een evaluatieonderzoek onder (oud) dienstplichtigen naar hun perceptie van een aantal voor- en nadelen van de dienstplicht,
1991 1 pak
- 23** Stukken betreffende een oproep in de Staatscourant en de Defensiekrant aan alle mogelijke belanghebbenden personen en instellingen om standpunten kenbaar te maken inzake het vraagstuk of de dienstplicht dient te worden afgeschaft dan wel gehandhaafd,
1991-1992 1 omslag
- 24-28** Stukken betreffende een arbeidsmarktonderzoek voor een toekomstig, vrijwillig kader na afschaffing van de dienstplicht,
1991-1992 5 omslagen
- 24** Vergaderstukken en correspondentie van de Begeleidingscommissie, 1991-1992
- 25** Opdracht en contract met Research voor beleid, 1992
- 26** Eerste, tweede en derde interim-rapport, 1992
- 27** Bevindingen en commentaren op concepten, interim-rapportages en eindrapport. 1992
- 28** Brieven van Research voor Beleid B.V. aan de secretaris en leden van de commissie inzake het aanbieden van het eindrapport en het basisrapport van het door hen uitgevoerde arbeidsmarktonderzoek, met bijlage, 1992
- 29** Stukken betreffende onderzoek naar de ontwikkeling van het instituut dienstplicht in andere NAVO-landen,
1991-1992 1 omslag
- 30** Stukken betreffende de jaaroverzichten van dienstplichtgegevens over 1991 en 1992,
1991-1992 1 omslag
- 31** Stukken betreffende de rekrutering en werving van vrijwilligers voor de krijgsmacht in de Verenigde Staten,
1991-1992 1 pak

-
32	Stukken betreffende grondwettelijke en juridische aspecten verbonden aan een mogelijke afschaffing of handhaving van de dienstplicht,
1992	1 pak
33	Stukken inzake de wijzigende internationale veiligheidssituatie en de taakstelling van de krijgsmachtdelen,
1992	1 omslag
34	Stukken betreffende macro-economische effecten van het afschaffen van de dienstplicht,
1992	1 omslag
35	Stukken betreffende richtlijnen inzake deelname aan publiciteitsactiviteiten van leden van de commissie alsmede publicitaire activiteiten van leden van, door of vanwege de commissie,
1992	1 omslag
36	Stukken betreffende een onderzoek naar de invoering van een maatschappelijke dienstplicht,
1992	1 pak
37	Stukken betreffende de vrijstellingsregeling voor de dienstplicht,
1992	1 omslag
38	Stukken betreffende werkbezoeken van commissieleden aan enkele eenheden,
1992	1 omslag
39	Stukken betreffende een wijziging in de Zwitserse Grondwet welke vervangende dienstplicht voor dienstplichtigen met gewetensbezwaren mogelijk maakt,
1992	1 omslag
40	Stukken betreffende een bezoek van de Zweedse parlementaire commissie dienstplicht,
1992	1 omslag
41	Keuzebibliografie over de discussie rond de Nederlandse dienstplicht in zijn huidige vorm, Rob Guit,
1992	1 stuk
42	Brief van A. de Graaff, VVD Defensiecommissie, inzake de aanbieding van het rapport: De Militaire dienstplicht afschaffen?, met bijlage,
1992	1 stuk

- 43** Nota van de plaatsvervangend directeur Algemene Beleidszaken inzake de toezending van een bundel met teksten die werden gehouden tijdens het seminar The armed forces in democratic societies, georganiseerd door het conflict preventie centrum van de CSVE, met bijlage, 1992 1 stuk
- 44** Brief van de Adviesraad Vrede en Veiligheid inzake de aanbidding van het rapport Wat is vrede ons waard? - 10 De Verenigde Naties na de koude oorlog, met bijlage, 1992 1 stuk
- 45** Brief van dhr. F.J.H. Don, onderdirecteur van het Centraal Planbureau inzake de aanbidding van de concepttekst voor hoofdstukken 1-3 van het nationale deel van de lange termijnstudie Nederland in drievoud. - Een scenariostudie van de Nederlandse economie 1990-2015, met bijlage, 1992 1 stuk
- 46** Stukken betreffende de algemene politieke en financiële beschouwingen in de Tweede Kamer, 1992-1993 1 omslag

DOCUMENTATIE

- 47** Rapport van de commissie werkelijke diensttijd dienstplichtigen.
Z.p.
1959 1 stuk
- 48** Rapport van de commissie dienstplichtvoorzieningen. Z.p.
1966 1 stuk
- 49** Bezoldiging van dienstplichtige militairen. - Tweede interimrapport
van de Interdepartementale commissie dienstplichtbeleid. Z.p.
1969 1 stuk
- 50** Dienstvervulling naar keuze. - Een weg tot vergroting van het
vrijwilligersaandeel bij de Nederlandse krijgsmacht. 's-Gravenhage.
1972 1 stuk
- 51** De toekomst van de Nederlandse defensie. - Bevindingen en
aanbevelingen van de Commissie van Civiele en Militaire
Deskundigen. 's-Gravenhage.
1972 1 stuk
- 52** Het uitstelbeleid. - Vijfde interimrapport van de
Interdepartementale commissie dienstplichtbeleid. Z.p.
1972 1 stuk
- 53** Nota aan de minister inzake de aanbidding van het zesde
interimrapport van de Interdepartementale commissie
dienstplichtbeleid inzake het vrijstellingsbeleid, met bijlage,
1972 1 stuk
- 54** Eindverslag. Interdepartementale commissie dienstplichtbeleid.
Z.p.
1972 1 stuk
- 55** Vrijwilligersleger, voor en tegen. - Een bijdrage tot de
oordeelsvorming binnen de Nederlandse vrouwenorganisaties. 's-
Gravenhage.
1975 1 stuk
- 56** Een onderzoek naar de bereidheid tot vrijwillige dienstneming. -
Deel 1. Rapportage. Onafhankelijk onderzoek op verzoek van de
staatscommissie van advies inzake de personeelsvoorziening voor
de krijgsmacht. 's-Gravenhage.
1976 1 stuk
- 57** Perspectief en kritiek op de discussie rondom de dienstplicht in

-
- Nederland 1960-1974. 's-Gravenhage.
1976 1 stuk
- 58** Verslag van de openbare hoorzittingen over de wenselijkheid van
een overgang naar een kader-vrijwilligers-krijgsmacht. 's-
Gravenhage.
1976 1 stuk
- 59** Verplicht of vrijwillig dienen. - Een onderzoek naar de wenselijkheid
en mogelijkheid van een vrijwilligerskrijgsmacht. Eindrapport van
de Staatscommissie van advies inzake de personeelsvoorziening
voor de krijgsmacht. 's-Gravenhage.
1977 1 stuk
- 60** Dienen in de toekomst. Rapport van de Commissie Onderzoek
Dienstplichtsystemen. Z.p.
1980 1 stuk
- 61** Circulaire van C.J.L. van Lent, staatssecretaris van Defensie, inzake
de toezending van de resultaten van een studie naar de
bezoldiging van dienstplichtige militairen, met bijlage,
1981 1 stuk
- 62** Stukken inzake de taak van, gesprekken met en adviezen van de
Maatschappelijke Raad voor de Krijgsmacht,
1983, 1985-1986, 1991-1992 1 pak
- 63** De taal van de dienstplichtcultuur. Jan van der Meulen. Assen.
1984 1 stuk
- 64** Pakketvergelijking dienstplichtigen. - Tweede deelrapport van de
stuurgroep pakketvergelijking Ministerie van Defensie. 's-
Gravenhage.
1985 1 stuk
- 65** Eindrapport van de projectgroep aanpassing dienstitijden,
1986 1 band
- 66** Jeugd, cultuur en krijgsmacht - Over culturele veranderingen en
hun invloed op krijgsmacht en jeugd. H.J.H. Brentjens, J.A. Stalpers
en Ch.F. Turpijn. Breda: Koninklijke Militaire Academie.
1987 1 stuk
- 67** Kernvraag. - Dienstplicht en dienstweigering,
1987 1 stuk
- 68** Onderzoek werving Koninklijke Landmacht. Managementrapport. 's-
Gravenhage: NSS Marktonderzoek.
1989 1 stuk

-
- 69** De Koninklijke Landmacht als mogelijke werkgever. - Verslag van een reeks groepsdiscussies met 12- tot 15-jarigen (pre-recruitment). 's-Gravenhage: NSS Marktonderzoek. 1989 1 stuk
- 70** Rapport inzake de demografische ontwikkelingen in Nederland en de omringende landen, 1989-1991 1 omslag
- 71** Leidinggeven dienstplichtige onderofficieren. J.W. Jetten en S.C. Vastenhout. 's-Gravenhage: Directie Personeel Koninklijke Landmacht, afdeling Gedragwetenschappen. 1990 1 stuk
- 72** De verbeelding van de soldaat. - Moderne oorlog en klassieke militaire cultuur. Jan van der Meulen. Assen/Maastricht. 1990 1 stuk
- 73-75** Knipselkranten inzake de dienstplicht, 1990-1992 3 omslagen
- 73** 1990 - 1992 mrt 4.
- 74** 1992 mrt 24 - sept.
- 75** 1992 okt. - dec
- 76** Rapporten opgesteld door de het Nederlands Instituut voor internationale betrekkingen Clingendael inzake de dienstplicht, 1990, 1992 1 omslag
- 77** Stukken inzake onderzoeken uitgevoerd in opdracht van de Algemene Vereniging Nederlandse Militairen inzake het dienstplichtbeleid, 1990, 1992 1 omslag
- 78** Nota's opgesteld door de Vereniging voor Dienstplichtig Militairen inzake het dienstplichtbeleid, 1990, 1992 2 stukken
- 79** Stukken betreffende de behandeling van Defensienota 1991 in de Tweede Kamer, 1991 1 omslag
- 80** Stukken betreffende de oprichting van een Luchtmobiele brigade, 1991 1 omslag
- 81** Beroepsleger: in of naast de samenleving? - Sociaal-wetenschappelijke vragen, theoretische antwoorden, en empirische bevindingen, omtrent de positie van beroepsmilitairen in Nederland. Charles J. Jansen. Nijmegen: Studiecentrum voor

vredesvraagstukken.
1991

1 stuk

82

Van vijandbeeld naar vriendbeeld! Van dienstplicht naar beroepsleger? - Verslag van een opinieonderzoek onder de bevolking en binnen de krijgsmacht, uitgevoerd in opdracht van Studiecentrum voor Vredesvraagstukken, Koninklijke Militaire Academie, Stichting Maatschappij en Krijgsmacht, Stichting Studiefonds Medische Polemologie. Bert Bomert en Leon Wecke (red). Nijmegen: Studiecentrum voor vredesvraagstukken.
1991

1 stuk

83

Waarheen met de dienstplicht? - Een overzicht van argumenten op basis van literatuuronderzoek. P.J.R. Baeten.'s-Gravenhage: Directie Personeel Koninklijke Landmacht, afdeling gedragswetenschappen.
1991

1 stuk

84

KL 2000: een beroepsleger? A.W.P. Feenstra. Hogere Krijgsschool.
1991

1 stuk